

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 27299/2023
24.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Вучковић, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2214/23 од 16.08.2023. године, у седници одржаној 24.01.2024 године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2214/23 од 16.08.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2214/23 од 16.08.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 331/22 од 12.06.2023. године, којом је обавезан тужени да тужиљи, на име накнаде за фактички екпроприсане парцеле број .../... к.о. ... у површини од 378м² и парцеле број .../... к.о. ... у површини од 151м², које су уписане у листу непокретности број ... к.о. ..., исплати износ од 5.350.253,10 динара са законском затезном каматом од 12.06.2023. године до исплате, обавезан тужени да у року од 15 од правноснажности пресуде о свом трошку изврши упис права власништва-упис јавне својине туженог на парцелама бр. .../... и .../... к.о. ... које су уписане у листу непокретности број ... к.о. ..., као и да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 411.276,60 са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побигану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у катастру непокретности уписана као као власница парцеле бр. .../... пов. 378м², земљиште у грађевинском подручју, њива 2. класе и парцеле бр. .../... пов. 151м², земљиште у грађевинском подручју, њива 2. класе, све у КО ... . Наведене парцеле настале су од раније парцеле .../..., у односу на коју је тужилин отац имао право сувласништва и својим сувласничким делом за живота располагао у корист овде тужиле. Имовинска заједница сувласника, након смрти тужилиног оца, развргнута је пред Основним судом у Новом Саду дана 25.3.2022. године, закључењем судског поравнања, према ком су предметне парцеле припале у целости тужили. Тужилин отац је продавао плацеве трећим лицима изузимајући површину ових парцела како би купци имали приступ својим плацевима. Изузета површина је годинама уназад периодично насипана туцаником и користи се за пролаз моторних возила и за саобраћај. Означене парцеле налазе се у грађевинском подручју насеља Ветерник и према Плану генералне регулације насељеног места Ветерник (Сл. лист Града Новог Сада бр. 27/15...13/21) издвојене су за јавну саобраћајну површину - регулацију улице и на њима није предвиђена изградња објеката. Оне су приведенe намени и представљају саобраћајницу - део улице ... у Ветернику, с обзиром на то да се поклапају границе парцела са линијом изграђених ограда за суседне парцеле уз овај део саобраћајнице. Тужила, као и сви остали грађани наведену улицу користи као јавну површину. Тржишна вредност 1 м² ових парцела износи 10.113,90 динара, а укупна накнада која тужили припада износи 5.350.253,10 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, применом чл. 58 Устава РС и чл. 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију о људским правима, заузели становиште према ком тужили припада новчана накнада као еквивалент вредности фактички одузетог земљишта, које сада служи за општу употребу у смислу чл. 10 ст. 2 Закона о јавној својини.

Нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Право на имовину је једно од основних људских права заштићених уставно-правним нормама и нормама међународних конвенција, чији је Република Србија потписник. Уставом Републике Србије у члану 58. зајемчено је мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона и предвиђено да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Законом се може ограничити начин коришћења имовине, а одузимање или ограничење имовине ради наплате пореза и других дажбина или казни, дозвољено је само у складу са законом.

Протоколом број 1, уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, у члану 1. гарантује се заштита имовине и прописано је да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине, да нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права. Ове одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу са општим интересима.

Одредбом члана 10. став 2. Закона о јавној својини прописано је да се добрима у општој употреби у јавној својини сматрају оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелаз и слично). Према ставу 7. истог члана, добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев путева другог реда који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисних путева и улица (које нису део ауто-пута или државног пута I и II реда) и тргова и јавних паркова који су у својини јединице локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

У конкретном случају, предметне парцеле на којима је тужилца власница, су фактички, без спровођења управног поступка о њиховој експропријацији, приведене намени предвиђеној планским актима и користе се као улица у насељеном месту Ветерник – делу туженог Града Новог Сада. Предметно земљиште је на тај начин постало добро у општој употреби – улица, у јавној својини туженог у смислу цитираних законских одредби, а тужилца је лишена права својине и зато јој припада новчана накнада у складу са чланом 58. став 1. Устава Републике Србије и чланом 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију, чија је висина одређена према тржишној вредности земљишта, према налазу и мишљењу судског вештака који су судови прихватили.

Код наведеног, нису основани ревизијски наводи туженог о погрешној примени материјалног права, засновани на ставу ревидента да тужени није обвезник накнаде, јер ниједном својом радњом није депоседирао тужилцу. Тужени је титулар права јавне својине на спорном земљишту које је фактички (без правноснажног решења о експропријацији односно изузимању из поседа) претворено у добро у општој употреби – улицу, а исто за такву намену предвиђено је одговарајућим планским актом.

У ревизији се понављају наводи истицани током првостепеног поступка и у жалби, које су нижестепени судови имали у виду и савесно оценили уз правилне разлоге које су навели у својим одлукама. У преосталом делу ревизија оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, али то не може представљати основ за изјављивање ревизије у смислу члана 407. ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука из става другог изреке донета је на основу члана 165. став 1. у вези с чланом 153. став 1. ЗПП, с обзиром да тужени није успео у поступку по ревизији, па му накнада тих трошкова не припада.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић